

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 178 folketingsåret 2000-01 (se Folketingstidende 2000-01, forhandlingerne side 6189, 8582 og 8984, tillæg A side 5240 og 5243 og tillæg B side 1078).

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at muligheden for at blive fritaget for deltagelse i undervisning i kristendomskundskab i folkeskolen skal ophæves.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at hvis man skal forstå det danske samfund og kunne klare sig her, er det vigtigt, at man tilegner sig kundskaber om den kristne tradition, den religiøse symbolik og den tusindårige danske historie, der i vid udstrækning er præget af kirken.

Anledningen til nærværende forslag er dels afledt af debatten om at omdøbe faget »kristendomskundskab« til »religion« og dels af en generel holdning hos forslagsstillerne om, at det er vigtigt for forståelsen af det danske samfund, at man deltager i undervisningen i kristendomskundskab for at kunne begå sig her.

Som udgangspunkt for denne debat er det vigtigt at forstå, at faget kristendomskundskab ikke har til formål at være forkyndende, men at faget er et orienterende fag på linje med f.eks. undervisning i historie.

Muligheden for at blive fritaget for deltagelse i kristendomskundskab har sammenhæng med, at undervisningen i kristendomskundskab tidligere var forkyndende og havde til opgave at give eleverne et kristent livssyn. I 1937 fik forældrene mulighed for at bede deres børn fritaget for undervisning i kristendomskundskab, fordi faget var forkyndende. I 1975 blev det forkyndende element imidlertid taget ud af undervisningen og faget gjort orienterende, og siden har argumenterne for fritagelse ikke holdt.

Tidligere fandtes der også en fritagelsesbestemmelse for deltagelse i faget religion i gymnasiet, hvor der undervises 76 timer i religion både på den sproglige og på den matematiske linje. Fritagelsesbestemmelsen findes ikke mere.

Folkeskolelovens gældende formulering om fritagelse for deltagelse i undervisning i kristendomskundskab har følgende ordlyd i § 6, stk. 2: »Et barn skal ef-

ter anmodning fritages for at deltage i undervisningen i kristendomskundskab, når forældremyndighedens indehaver skriftligt over for skolens leder erklærer selv at ville sørge for barnets religionsundervisning. Fritagelsen kan normalt kun ske fra begyndelsen af et skoleår. Er barnet fyldt 15 år, kan fritagelse kun ske med barnets samtykke.«

Der er i loven ikke nogen hjemmel til at kontrollere, om forældrene efterlever denne erklæring.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at når ingen kontrollerer, om forældrene efterlever erklæringen om, at forældrene selv vil sørge for barnets religionsundervisning, så er der heller ingen garanti for, at barnet tilegner sig kundskaber om den kristne tradition, den tusindårige danske historie og den religiøse symbolik. Dermed kan en del børn komme til at mangle helt basale kundskaber for forståelsen af det danske samfund og dermed være ringere stillet i mulighederne for at begå og klare sig her end de elever, der har deltaget i folkeskolens undervisning i kristendomskundskab.

Undervisningsministeren oplyste i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. US 35 den 30. januar 2001, jf. Folketingstidende 2000-01, forhandlingerne side 3837 og 3838, at de steder, hvor skolerne er meget omhyggelige med at informere om, at faget handler om kristendomskundskab – altså kundskab om kristendommen og ikke forkyndelse eller religiøs oplæring – har man meget gode resultater med at få eleverne til at deltage i undervisningen uanset retten til at blive fritaget. Det blev i samme besvarelse oplyst, at man i 1980'erne vurderede, at der var mellem 1 og 2 pct. af eleverne, der var fritaget for undervisningen. En rundspørge til tre skoler i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålet viste, at fritagelsen var på mellem 8 og 15 pct. i gruppen af børn med anden religiøs baggrund. Hvorvidt en fritagelse på mellem 8 og 15 pct. i gruppen af børn med en anden religiøs baggrund er udtryk for en landsdækkende tendens, kan der ud fra det ringe antal forespørgsler næppe siges noget sikkert om.